

Dosarul nr. 3r-163/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Chisilița)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, V. Negru)

DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări”
Societate pe Acțiuni,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva
Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Inspectoratului General al
Poliției, persoană terță Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni cu
privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și anularea contractului
de achiziții,

împotriva încheierii din 4 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
declarat inadmisibil apelul depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări”
Societate pe Acțiuni împotriva hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă :

La 18 mai 2020, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni
a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ
împotriva Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor, Inspectoratului
General al Poliției, persoană terță Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe
Acțiuni cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și anularea
contractului de achiziții.

Prin hotărârea din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost
respinsă acțiunea depusă de către Compania de Asigurări „General Asigurări”
Societate pe Acțiuni.

La data de 9 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Compania de
Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a depus cerere de apel nemotivată
împotriva hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,
solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi
hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 4 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

La 26 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a depus recurs, împotriva încheierii din 4 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fiind ulterior completat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Totodată, prin prisma art. 237 din Codul administrativ, a cerut repunerea în termen întru depunerea apelului motivat împotriva hotărârii instanței de fond din 30 octombrie 2020.

În argumentarea cererii de recurs a invocat că nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 9 noiembrie 2020 a depus cerere de apel nemotivată împotriva acesteia. Ulterior, la 20 ianuarie 2021 a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, în dispozitivul căreia era specificat „hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani”.

Recurentul a menționat că în contextul în care își exercitase dreptul procesual de a depune apel nemotivat, a mizat pe o comunicare ulterioară a instanței de fond sau a instanței de apel despre procedura de transmitere a dosarului și locul unde trebuie să fie depus apelul motivat.

A notat că soluția instanței de apel de a declara apelul inadmisibil nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul dispozițiilor art. 6.1. CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

A mai precizat că instanța inferioară la adoptarea soluției nu a ținut cont de prevederile art. 194 alin. (1), (2) din Codul administrativ, conform cărora în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

A comunicat că la caz este prezentă eroarea de comunicare a instanței de judecată, precum și aplicarea eronată a dispozițiilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, iar încheierea contestată este ilegală și urmează a fi casată.

Suplimentar, a notat că evidențierea în cererea de apel a celor mai mici critici de manifestare a dezacordului cu soluția pronunțată de prima instanță, cu indicarea temeiurilor de netemeinicie a acesteia, pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor pot fi privite în esență ca o motivare în lato sensu a apelului. Astfel, Curtea de Apel Chișinău trebuia să efectueze controlul judiciar al hotărârii instanței de fond, prin prisma argumentelor sumare invocate de apelant prin cererea depusă la data de 9 noiembrie 2020.

Prin referința depusă la data de 23 aprilie 2021, Inspectoratul General al Poliției a solicitat respingerea recursului depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 4 martie 2021, fiind comunicată recurentului la data de 16 martie 2021 (f.d.130).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, prin intermediul oficiului poștal, la 26 martie 2021, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, nu este de acord cu încheierea din 4 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de autoritatea publică vizată, împotriva hotărârii din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarat inadmisibil pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 30 octombrie 2020, iar la 9 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Conform extrasului de pe poșta electronică se atestă cu certitudine că Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a recepționat la data 20 ianuarie 2021 hotărârea motivată din 30 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, fapt confirmat de către ultima (f.d.113, 121)

Deci, se reține că, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 21 ianuarie 2021 și a expirat la data de 19 februarie 2021, ultima zi de depunere a apelului motivat.

Cu toate acestea, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni nu a înregistrat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului în Curtea de Apel Chișinău.

În condițiile create, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil. Or, este cert că Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni recepționând la 20 ianuarie 2021 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Cât privește alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs întru anularea încheierii contestate, Colegiul judiciar le consideră neîntemeiate, or, Codul administrativ prevede expres modalitatea și termenul de depunere a motivării apelului.

Mai mult, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că instanța de apel urma să examineze motivele invocate în cererea de apel nemotivată, or, ultimul depunând apel nemotivat, și-a rezervat dreptul de a depune motivarea apelului.

Cu toate acestea, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni nu și-a valorificat dreptul procedural, și nu a depus motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

La acest segment, instanța de recurs ține să noteze Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți potrivit unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Astfel, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din

drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În temeiul dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de contestare cu apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Deci, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța de judecată nu poate accepta o asemenea omisiune, or, aceasta contravine legislației naționale și internaționale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni și se menține încheierea din 4 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu